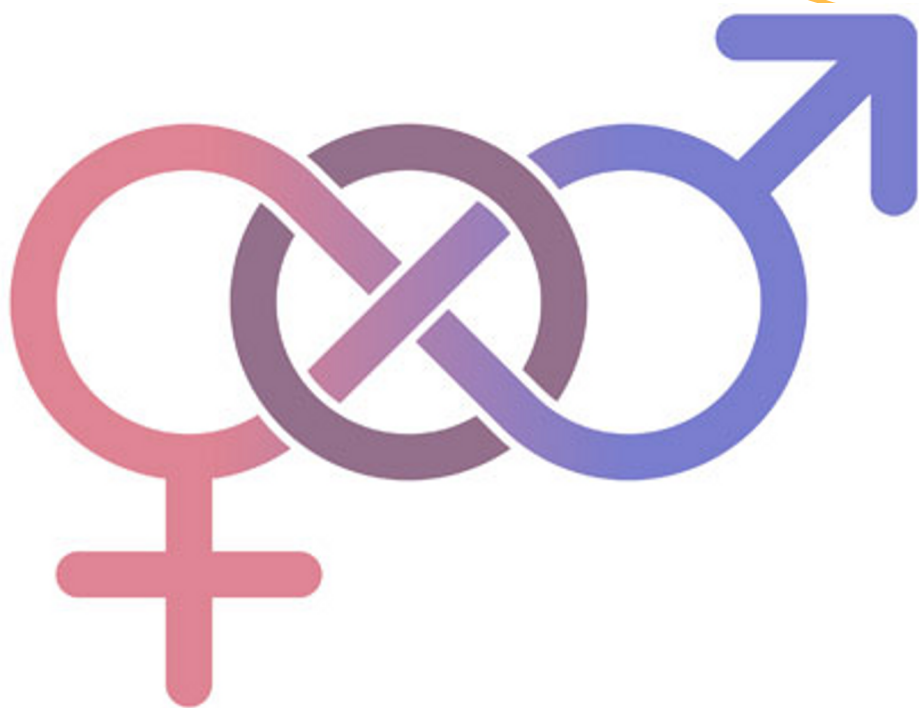

FARMAMUNDI,
COOPERATIVA CANDELA I
COLECTIVO DE MUJERES DE
MATAGALPA

DOSSIER PROFESSORAT FORMACIÓ

Educació i Acció
Transformadora per a l'equitat
de gènere en el dret a la salut

DURADA: 20 HORES
CURS: 2018-2019

Calendari

- **16/1/2019** Presentació del projecte. Presentació del grup i avaluació inicial. Farmamundi i Cooperativa Candela.
- **23/1/2019** El rol de l'educador/a, prevenció de les violències masclistes i educació afectiva-sexual a l'adolescència. Cooperativa Candela.
- **30/1/2019** Diversitat sexual i de gènere; conceptes, bullying lgtbifòbic i eines/recursos per a la prevenció. Cooperativa Candela.
- **6/2/2019** Gestió d'emocions a l'Aula. Colectivo de Mujeres de Matagalpa.
- **13/2/2019** Gestió d'emocions a l'Aula. Colectivo de Mujeres de Matagalpa.
- **20/2/2019** Eixos de discriminació: llenguatge i iconografia, currículum, llibres de text - Inclou planificació de l'observació i proposta d'acció. Cooperativa Candela.
- **27/2/2019** Posada en comú de l'observació i les propostes d'acció. Cooperativa Candela.
- **6/3/2019** Gestió d'emocions a l'Aula. Colectivo de Mujeres de Matagalpa.
- **13/3/2019** Gestió d'emocions a l'Aula. Colectivo de Mujeres de Matagalpa.
- **20/3/2019** Gestió d'emocions a l'Aula. Colectivo de Mujeres de Matagalpa.

Planificació

Objectius específics de la formació:

- Formar el professorat en l'àmbit de la sexoafectivitat.
- Saber identificar/detectar els diferents estereotips de gènere i les diferents manifestacions de les violències de gènere que es donen dins l'aula i Del centre educatiu.
- Revisar les pre-nocions adquirides en la pròpia socialització.
- Incorporar la perspectiva de gènere com una eina transformadora en l'actua educativa del professorat.
- Analitzar els referents en matèria de sexualitat a l'abast dels adolescents: internet, xarxes socials, mitjans de comunicació.
- Aprendre a dissenyar intervencions per a la prevenció de les violències masclistes per a joves de diferents edats.

Continguts de la formació:

- Conceptes bàsics sobre coeducació, gènere i sexualitat.
- Context de partida i desigualtats de gènere en l'àmbit educatiu.
- Violències de gènere a l'adolescència.
- Diversitat sexual i identitat de gènere.
- Bullying LGTBfòbic.
- Estratègies i disseny d'activitats.
- Recursos pedagògics: anàlisi i propostes educatives.
- Xarxa de recursos i circuit.

Metodologia

La metodologia de les sessions serà activa i participativa, utilitzant el grup i l'experiència com a eina d'aprenentatge.

Utilitzarem també la metodologia de la investigació – acció participativa que permet treballar a partir de la observació de la pròpia realitat i possibilita la posterior intervenció. Per tant, a partir d'emprar simultàniament teoria, observació i pràctica donarem resposta a les qüestions que es plantegin, oferint eines i recursos d'intervenció. Des d'aquí, el professorat realitzarà, al llarg de la formació, algunes observacions i intervencions a l'aula i/o centre educatiu que permetran avançar en la presa de consciència i capacitat de transformació des d'una perspectiva de gènere.

Les sessions de treball seran de caràcter vivencial, experimental i sistèmic, prenent com a referent pedagògic a Pablo Freire, amb la lògica de treballar a partir de processos participatius, que impliquin a la persona, per a la transformació de problemes i situacions d'injustícia.

La formació es durà a terme des de l'anàlisi feminista que incorpora la subjectivitat i la part emocional com a punt de partida de la feina i la transformació, promovent processos grupals basats en les aportacions de cada persona participant, l'intercanvi de sabers, vivències, emocions, pràctiques i anàlisi crític que ens ajudaran a construir nous coneixements, de veure i de proposar accions col·lectives.

A través de les sessions i tallers realitzats, es vetllarà per crear un espai de trobada i de co-visió entre professionals de l'educació per tal de comprendre i reelaborar tant les situacions al voltant de les violències masclistes generades a l'aula, com la pròpia gestió de les emocions trobades.

GLOSSARI

SEXE: correspon a un fet biològic determinat per unes característiques físiques (genitals) i fisiològiques (hormonals i cromosòmiques) que es basa en una diferenciació sexual de l'espècie humana.

GÈNERE: és una construcció cultural assignada a cada categoria sexual. Són les formes de fer, pensar i sentir que culturalment s'espera i s'ensenya a cada persona segons el seu sexe.

IDENTITAT DE GÈNERE: és la pròpia identificació com a homes o dones, independentment del sexe de naixement. Generalment les persones s'identifiquen amb una d'aquestes.

EXPRESSIÓ DE GÈNERE: desenvolupament de rols, aparença i comportaments considerats "masculins" o "femenins".

SEXISME: discriminació basada en el sexe d'una persona pressuposant que només hi ha dues opcions i que aquestes són oposades entre si.

MASCLISME: creença que pressuposa la superioritat del model masculí sobre model femení.

INTERSEXUALITAT: condicions associades a un desenvolupament atípic de les característiques físiques sexuals. Les persones intersexuals poden néixer amb cromosomes, genitals i gònades que no encaixen amb la típica presentació masculina o femenina.

TRANSSEXUAL / TRANSGÈNERE: persona amb una identitat de gènere que no es correspon amb l'assignada en néixer a partir del seu sexe biològic.

SISTEMA SEXE - GÈNERE: és el sistema de relacions socials asimètriques que transforma la sexualitat biològica en una identitat i/o rol a la societat. També defineix quines són les normes de comportament, el que és normal i el que és patològic, i els càstigs socials per qui es surt de la norma.

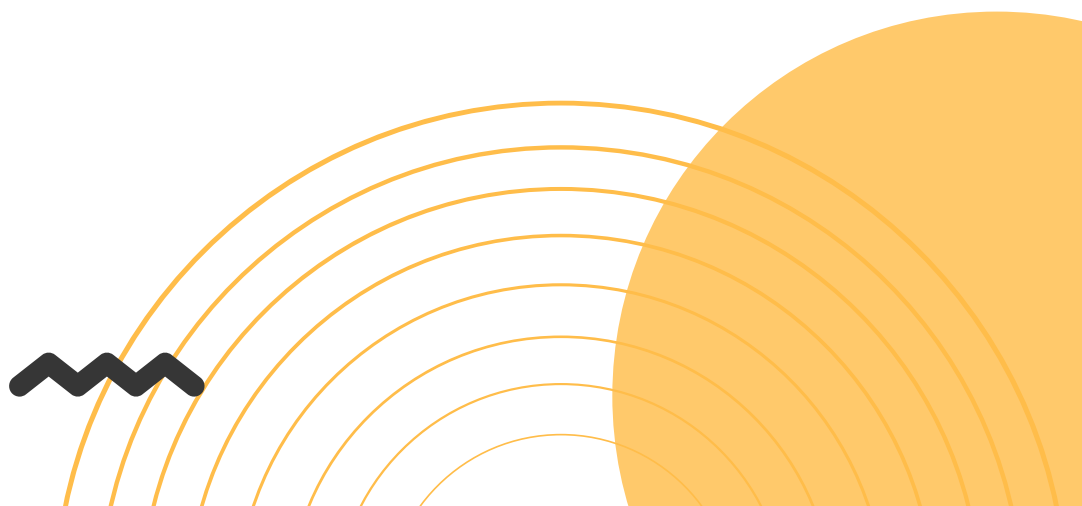
LESBOFÒBIA: discriminació doble que pateixen les lesbianes, en tant que dones i en tant que lesbianes. La lesbofòbia alterna la invisibilització – el no reconeixement de la existència de les lesbianes – i la violència a causa de la seva transgressió dels mandats de gènere i de la subordinació a l'home.

TRANSFÒBIA: discriminació, invisibilització i actituds hostils sustentades per la societat cap a les persones trans.

ANDROCENTRISME: visió que situa l'home en el centre de totes les coses. L'androcentrisme implica que el que és bo per als homes és bo per a la humanitat. És una visió discriminatòria cap a les dones i persones trans, perquè les relega a un segon ordre i sempre supeditades.

BINARISME (MODEL BINARI): model que estableix dos únics gèneres: el masculí i el femení, i els atribueix a dos únics possibles sexes: el sexe femení que va unit al gènere dona, i el masculí, al gènere home. Aquest sistema exclou les persones amb identitats i/o expressions de gènere diverses, i les persones amb cossos no normatius segons el model (com les persones intersex).

CISGENÈRE: persona en la qual el sexe de naixement encaixa exactament amb la seva identitat sexual.

DESIGUALTAT INTERSECCIONAL: desigualtat que es produeix per la interacció de diversos eixos de desigualtat i opressió com ara l'edat, la classe, el sexe, la diversitat sexual, les creences religioses, o l'origen nacional i/o ètnic, entre d'altres.

SEXTING: enviar de manera consentida fotos o vídeos amb contingut sexual sobre si mateix/a una altra persona.

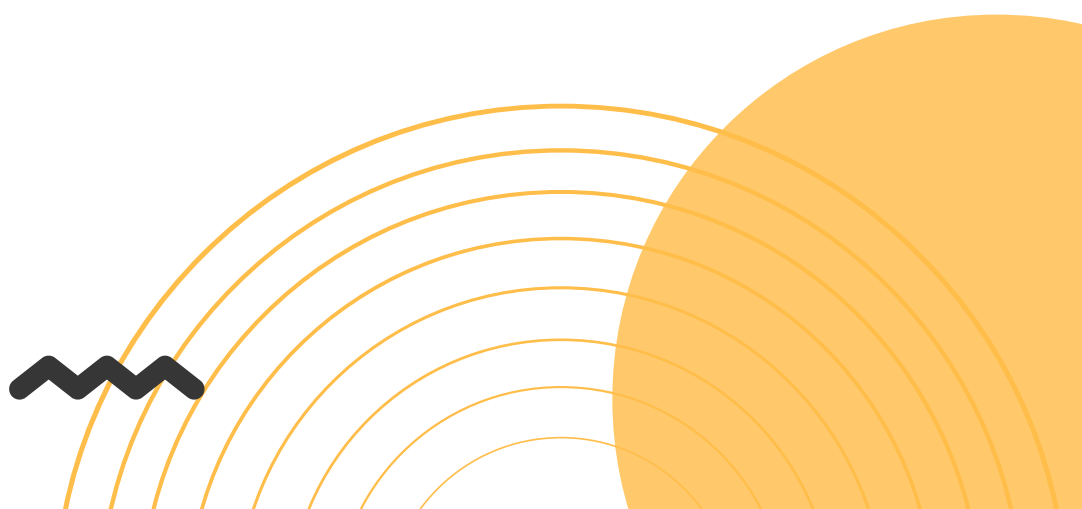
SEXPREADING: difondre fotos amb contingut sexual d'una altra persona sense el seu consentiment.

SEXTORSIÓ: forma d'extorsió sexual en la qual una persona rep xantatge o amenaces perquè envii una foto de si mateixa amb contingut sexual.

ADULTISME: sèrie de conductes, actituds i creences basades en la diferència de poder derivada de l'edat, que condueixen a la discriminació, opressió i desvaloració de la infantesa i joventut.

DESIGUALTAT INTERSECCIONAL: desigualtat que es produeix per la interacció de diversos eixos de desigualtat i opressió com ara l'edat, la classe, el sexe, la diversitat sexual, les creences religioses, o l'origen nacional i/o ètnic, entre d'altres.

CURRÍCULUM OCULT: aprenentatges incorporats per l'alumnat que no apareixen al currículum oficial i per tant, no són traspassats de manera explícita.

Memòria sessions

COLECTIVO DE MUJERES DE MATAGALPA

SESSIÓ 1 - CREAR GRUP - SOCIOMETRIES

Crear clima de confiança: *Circular els noms*

Fer un cercle i preguntar els noms de les persones del teu costat.

Una persona comença i diu el nom de la persona a la seva dreta, el propi nom i el de la persona a l'esquerra. La persona a la seva esquerra segueix.

Apunts metodològics

L'exercici proposa fer moure els protagonismes, els rols.

Promou que tothom prengui la paraula.

Fomenta el sentir-se part.

Posa la persona al centre, i amb promou disposició a tenir compte les persones del voltant.

Treballa sobre la identitat, nomenar (reconèixer) i ser nomenada (ser reconeguda).

Circular nombre
comodidad - a veces cuesta
Novedad - no nos tocamos
agradable
Contagio emoción
tranquilidad al salir de clase

Acordar el marc de la trobada: *Enquadrament*

Un enquadrament conté els següents punts:

- Qui són les facilitadores
- Proposta de contingut, objectiu i metodologia
- Horaris i lloc de les trobades, i
- Acords de funcionament: parlar en primera persona; no hi ha bo/dolent, fals/correcte; no cal posar-se d'acord en tot; confidencialitat; racons per apuntar dubtes i suggeriments; desconectar els telèfons excepte en situacions excepcionals, informar de sortides o arribades fora d'horari per evitar, recordat a l'inici de cada sessió el que s'ha viscut entre una trobada i l'altre.

Apunts metodològics

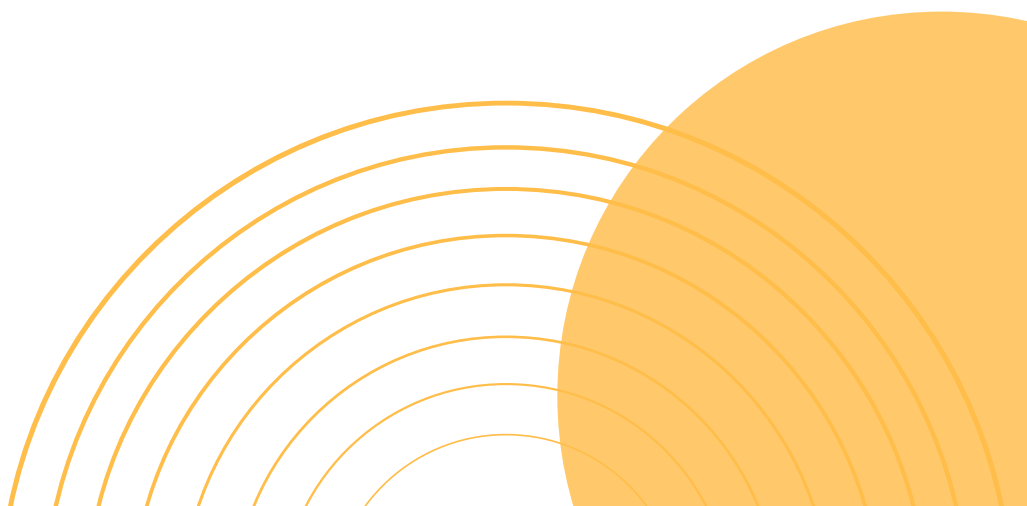
És una negociació per acordar el marc de funcionament i què es farà.

Poder nomenar i reorientar situacions / temes que sorgeixen que estan fora d'aquest marc, donant valor a totes les aportacions.

Donar seguretat i claredat.

Reduir malestar i malentesos des d'un inici, per facilitar el funcionament del procés grupal.

És responsabilitat de l'equip facilitador de mantenir l'enquadrament i renegociar els acords.

Memòria, recordar i enllaçar la trobada amb les trobades anteriors:

Escultura col·lectiva

Caminant per la sala, recordem la trobada anterior i es busca un objecte que la pugui representar.

Es forma un cercle i cada persona, una rera l'altra, posa el seu objecte al centre i explica com ho relaciona amb la trobada anterior, formant una escultura.

Es dona un títol a aquesta escultura col·lectiva.

Apunts metodològics

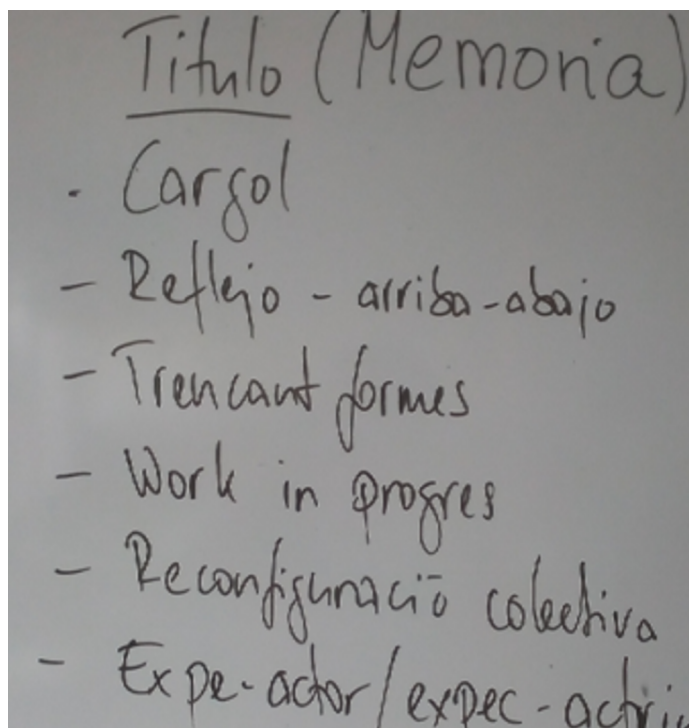
Visualitza la continuïtat del processos.

Cada objecte ens permet visualitzar les vivències invisibles de les participants.

Permet reelaborar, comprendre el viscut.

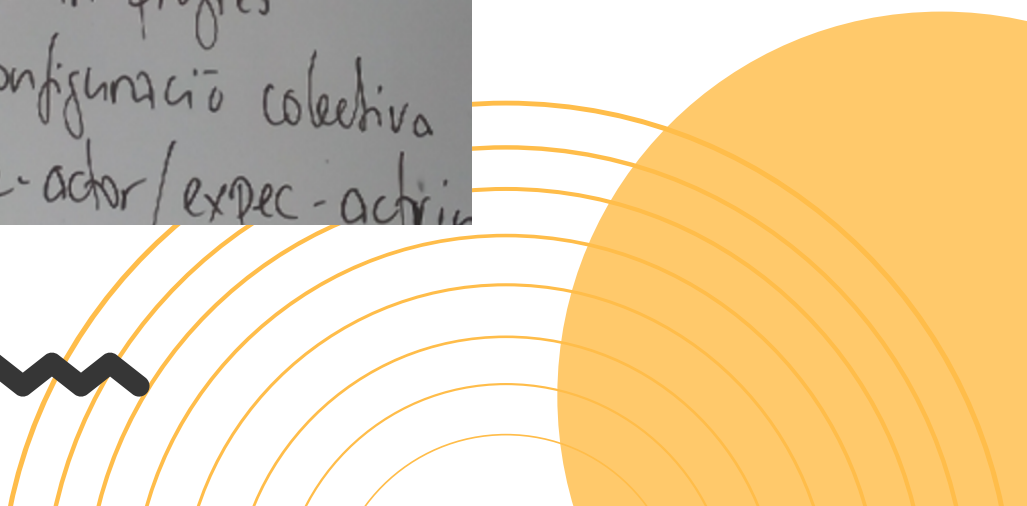
És un exercici de memòria històrica del nostre procés.

El títol es pot llegir com una síntesi, l'inconscient del que s'ha viscut.

Títol (Memoria)

- Cargol
- Reflejo - arriba-abajo
- Trencant formes
- Work in progress
- Reconfiguració col·lectiva
- Expe-actor / espec-actriu

Sociometria en l'àmbit de gènere

En una línia imaginària del 0 (menys) a 100 (més) ens col·loquem en el grau:

1.- Em sento: home / dona.

Comentem: Què veiem, sentim? Per què ens hem situat així? Què hi ha al mig? Ens hem posat segons sexe, els intersexuals no existeixen. Es pot aclarir el concepte de sexe.

2. Quant em sento dona? Quant em sento home?

Demanam qui vol comentar: Transitem per aquest ésser dona i ser home.

Què és el gènere. Què té a veure amb la construcció social, cultural, econòmica, estereotips, etc. Què assumim o què ens genera conflicte.

Teoria dels 3 nivells (Diana Maffia)

En una línia imaginària del 0 (-) a 100 (+) ens col·loquem segons les dades de les que disposem, el nostre grau d'acord en un punt o altre de la línia.

Comentem i traiem una breu conclusió de les posicions preses.

Nivell descriptiu

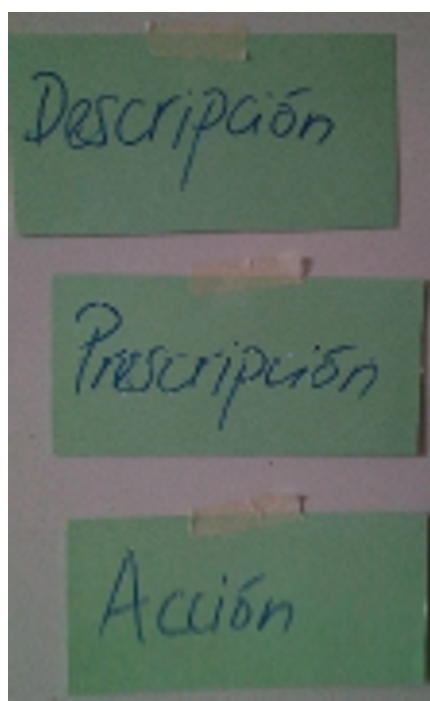
Com observes la igualtat de gènere actualment al món / a Espanya, a Catalunya?

Nivell prescriptiu

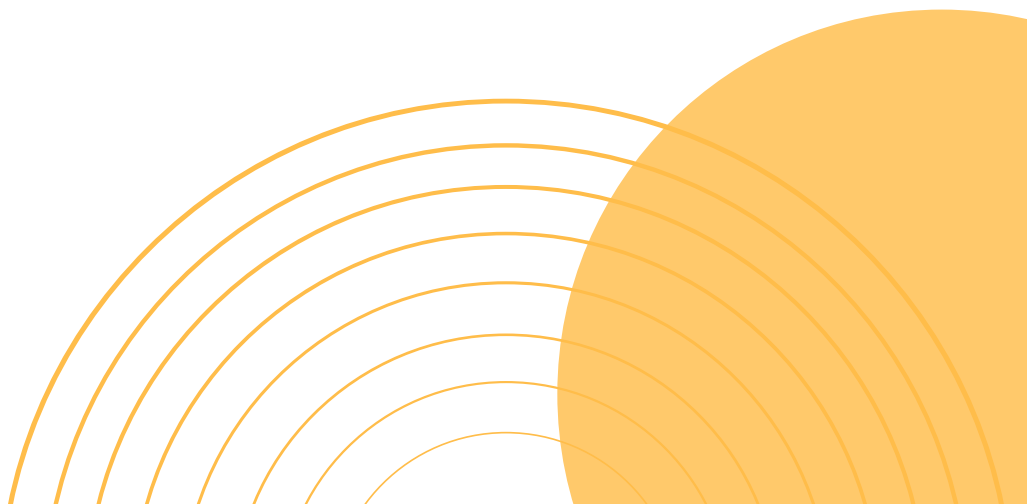
Què opines d'aquesta situació?

Nivell d'acció

Què fas per canviar aquesta situació?

FER ALGUNA COSA PER CANVIAR
LA DESIGUALTAT DE GÈNERE
ÉS ASSUMIR UNA POSICIÓ FEMINISTA.

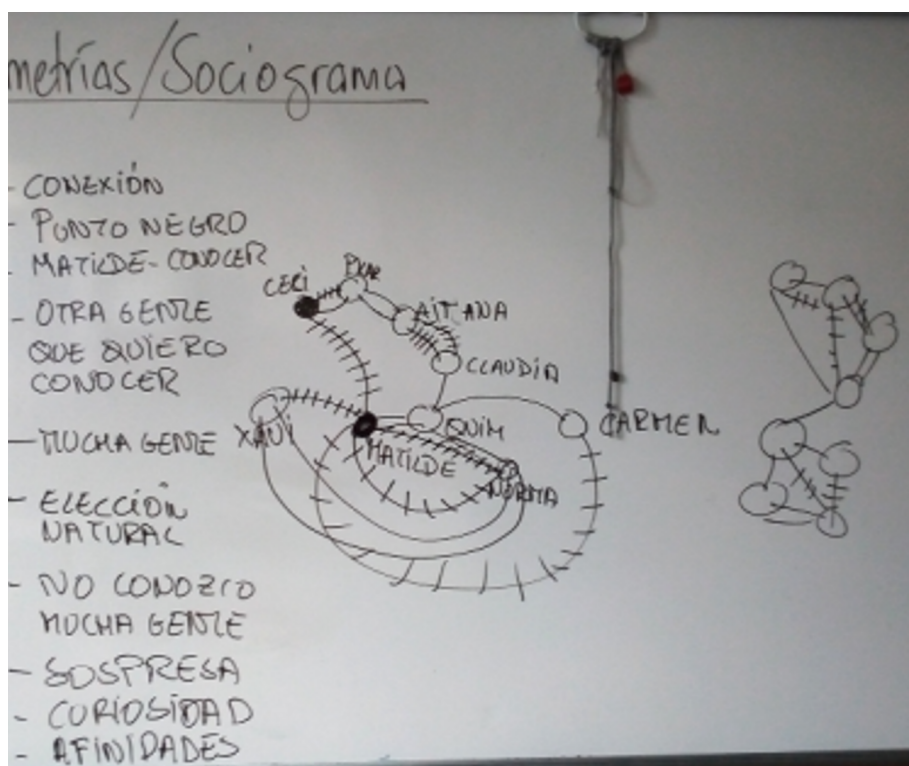
Crear confianza, integració, descobrint-nos en el grup: Sociometria, sociogrames

Dempeus, tocar amb la mà dreta a la persona que més conec del grup.

Tocar amb la mà esquerra a qui del grup m'agradaria conèixer més.

Dibuixem amb diferents colors a la pissarra, el sociograma que s'ha generat.

Comentem, sempre des del jo, què hem sentit durant l'exercici i què sentim un cop acabat, quines coses ens ressonen o associem al veure el sociograma.

Apunts metodològics

Fem una aplicació educativa de les sociometries.

Sempre són les participants, no les facilitadores, qui interpreta els resultats.

És una manera de visualitzar i democratitzar la informació. Tot el grup pot veure i analitzar la informació.

El sociograma permet visualitzar, prendre consciència sobre les relacions en el grup: si hi ha persones que queden aïllades, lideratges, subgrups etc.

No cal posar-se d'acord, simplement es recull la diversitat d'idees, sentiments, etc.

Permet ampliar l'escolta i la diversitat.

Cal respectar absolutament la ubicació que fa cada persona. No sabem per què es col·loca en un lloc. Podem preguntar, però mai suposar, jutjar o corregir una posició.

Si hi ha persones que no són escollides o es genera frustració per la raó que sigui, és important expressar-ho i confiar en el grup per veure quines propostes es poden fer.

Responsabilitza les persones de les seves decisions que no són fixes. En una sociometria es pot canviar de posició.

Tancar la trobada, posar pell, retroalimentar: Sociometria i cercle de la paraula

- **Sociometria de tancament**

En una línia imaginària del 0 (menys) a 100 (més) ens col·loquem en el grau en el que valorem la nostra participació i comentem.

- **Imatge i paraula**

Fem una postura i diem una paraula de com marxem de la sessió.

Apunts metodològics

El tancament és tant important com l'inici.

Dóna valor al que hem treballat, permet buidar inquietuds i tancar el procés.

SESSIÓ 2 - CONFLICTES - TEATRE D'IMATGE

Benvinguda, preparar-se per a la trobada

Què necessites buidar?

En cercle de peu, una per una, cada persona, fa un gest d'allò que necessita buidar.

La resta copia el gest.

Verbalitzem que deixem anar.

Apunts metodològics

El fet d'anomenar els records, les emocions ens permet focalitzar millor en la trobada que comença.

Repetir el moviment que proposa una persona, fa que tots i totes passem per aquella situació, generant i entenent millor el grup, com arriba cadascú.

Enquadrament

Què farem?

Ho escrivim a la pissarra.

Recordem els acords presos en la primera sessió.

Memòria

Enllacem amb la sessió anterior recordant què vam fer i com ens vam sentir.

Apunts metodològics

Permet involucrar les persones que van faltar.

Moment per recordar, repensar, posar-li paraules el que es vam viure.

Teatre imatge (Augusto Boal)

Caldejament

Experimentem amb la imatge fixa i diferenciem entre descriure i interpretar.

El congelat

Una persona persegueix la resta i les toca, quedant aquestes congelades en la posició de quan les han toca, fins que tothom queda congelat.

Ens fixem en les posicions i:

1.- Descrivim què veiem (amb els ulls).

2.- Expliquem què pensem està passant? Interpretem el que el veiem.

Podem observar el canvi segons l'ús de l'espai, la tensió, la mímica, les mirades.

Apunts metodològics

Permanentment interpretem el que percebem, és fàcil que la nostra interpretació de la situació no es correspongui amb la vivència de les altres persones.

Diferenciar entre descripció i interpretació, evita conflictes.

Quan percebem una situació (especialment si m'irrita):

- **PAS 1:** Descriure què veig.
- **PAS 2:** Pensar en 3 possibles interpretacions.
- **PAS 3:** Reaccionar front a la situació.

DESCRIURE UNA SITUACIÓ ENS PERMET AMPLIAR LA NOSTRA
MIRADA I DESCOBRIR-HI ALTRES MATISSOS.

Escenes i transformacions de teatre imatge

Formar grups de 4 a 6 persones, seure en rotllana i tancar els ulls.

Deixar que vingui a la ment una situació viscuda d'opressió.

Quan la tens, obrir els ulls.

Quan tot el grup té els ulls oberts, sense parlar, només amb senyals, una persona modela la imatge de la seva situació amb la resta del grup, fent servir tantes persones com necessiti.

Quan les persones estan col·locades en la imatge, la persona que està compartint la seva situació, hi entra, posant-se on era en el moment de l'opressió, i la interioritza.

Es descongela la imatge i una altra persona modela la seva imatge.

Un cop s'han modelat totes les situacions, tornem a seure en cercle, triem la situació que ha arribat més i ens aixequem per tocar la persona que l'ha compartit.

La situació més votada es presenta en plenari.

Les persones del grup resumeixen la situació en un titular, i la persona que l'ha presentat la comparteix amb més detall: qui són les persones que apareixen, de què tracta, que va passar abans...

Cada grup presenta la seva imatge en plenària.

Es poden fer transformacions:

- Descriure i interpretar la imatge.
- Donar-li un títol.
- En càmera lenta, anar al moment anterior al conflicte. Treballar sobre aquest moment quan el conflicte és dur.
- En càmera lenta, anar al moment posterior al conflicte.
- Ombra: posar-se darrere de les figures i dir veu alta com ens sentim, què pensem...
- Substitució: tocar un figura i canviar alguna cosa petita: gest, mirada .. per anar canviant la situació. No es pot començar amb la figura de l'opressor.

Apunts metodològics

El teatre imatge de Boal, es basa en modelar imatges, com fer una foto d'una situació.

Són situacions reals viscudes per les persones. Treballem sobre la realitat, aprenent sobre la vida.

Al no haver-hi moviments ni paraules, hem de fer servir el cos per treballar una situació amb calma i des de la profunditat, protegint les persones que tenen por de presentar-se davant d'un grup.

Una part del grup posa el cos per representar una situació, i l'altra part del grup l'observa. Podem entendre la situació i entendre'ns a nosaltres mateixes des d'altres sentits de la vida, com són el propi cos, les emocions i el social.

Es treballa la situació de manera més integral.

És un acte de generositat on una persona, triada sociomètricament, quan li hem posat la mà, presenta al grup una situació en la que la resta hi pot transitar, reconèixer-se i treballar algun aspecte de la seva pròpia història.

Veure una situació des de fora ens facilita poder-hi trobar canvis.

És un mètode que permet assajar, provar en escena, possibles transformacions que després es poden aplicar amb major facilitat en la vida real.

S'ha d'anar en compte quan les transformacions màgiques, aquelles que considerem poc realistes.

Tancament: retroalimentar la trobada: "Ritual"

Acomiadar cadascuna de les persones, donant-se la mà i inclinant-se.

Es pot dir en una paraula, com me'n vaig de la trobada.

SESSIÓ 3 - POSAR LÍMITS, COMUNICACIÓ NO VIOLENTA

Benvinguda i memòria

Caminar, recordar què ha passat en les sessions anteriors.

En parelles, expliquem només amb gestos, alguna cosa del que ha passat: "les mans parlen".

Caminem, busquem una altra parella, i expliquem ara, amb mímica.

Caminem, busquem una altra parella, i ens expliquem amb l'esquena: "esquena contra esquena".

Caminem, busquem una altra parella, i expliquem xiuxiuejant.

La seguretat en la postura corporal

Cercar un lloc per estar a la sala. Tancar els ulls, percebre respiració. Respirar fins als peus. Sentir arrels que surten de la planta dels peus i van cap al fons de la Terra.

Caminar i sentir la seguretat dels peus. Aturar-se i tancar els ulls. Percebre una corona que m'estira cap adalt. És única.

Obrir els ulls i compartir-la amb la mirada. Notar el diamant que irradia llum des del plexus solar. Sentir com exhalem, com l'aire surt del pit.

Aturada ferma

Provar diferència entre aturar-se de manera normal i parada ferma.

Límits amb la mirada

Es fan dues files encarades, un persona abaixa el cap i l'altre s'acosta. Quan entra en el camp visual, aixeca la mirada, per aturar la persona que s'acosta.

Límits amb gestos

Provar en dos files diferents gestos per aturar les persones que s'acostin.

Apunts metodològics

El 93% de la nostra comunicació és no-verbal.

La postura, la mirada i el to de veu em permeten posar límits.

Tenim dret a posar límits. Necessitem límits per a un bon desenvolupament i per cuidar-nos.

Unificar els diferents elements: *Ronda de No*

En cercle una persona s'acosta a una altre i aquesta li diu No, amb un gest o mirada, abans que s'acosti massa.

El mateix amb una persona coneguda.

Posar límits a nivell verbal

Explicar amb cartells a través d'una situació concreta les tres passes:

- Què passa
- Què sento
- Què vull.

Explicuem dos situacions en les que vam posar límits verbals, amb l'ajut de cartells.

Fem grups de tres: una persona narra la situació, una altra fa de "agressor" i la tercera de facilitadora que ajuda a la primera persona a sortir de la situació, fent servir les tres passes.

Tancament

Explicuem amb les mans com marxem.

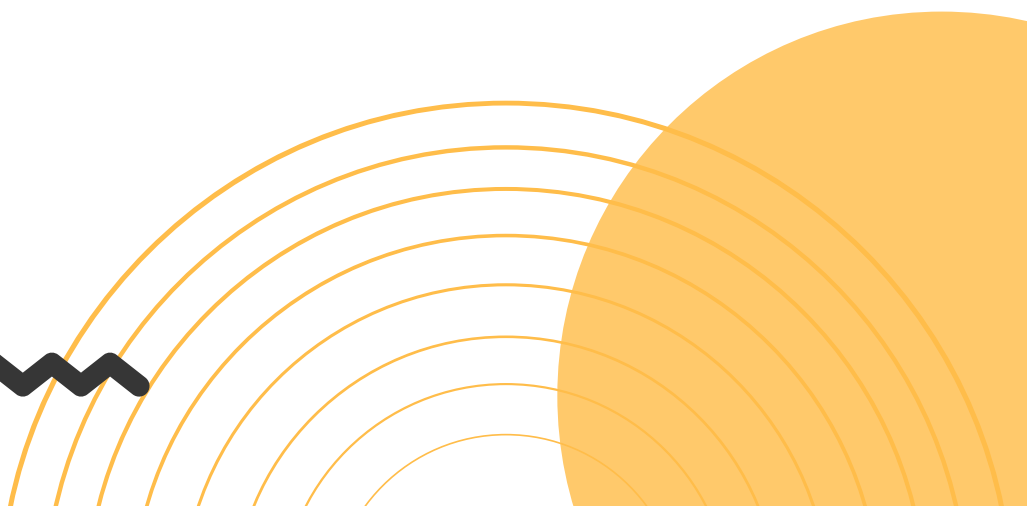
Apunts metodològics

El més complicat és el primer pas, verbalitzar què succeeix.

Implica mirar què ens fa por, què ens molesta de manera oberta.

Requereix valor fer-ho.

No entrar en discussió, sinó repetir les tres passes. Si cal, només l'última.

SESSIÓ 4 - BOTIGA MÀGICA, PSICODRAMA

Reelaborar el viscut: *memòria*

Fem un dibuix abstracte del viscut entre la sessió anterior i la que comencem.

Compartim el dibuix.

Enquadrament de la trobada

Caldejament per connectar amb situació repetitiva

Ens movem per l'espai per buscar un moviment repetitiu i fer present una situació que es repeteix en les nostres vides, en la que jo em trobo en un paper de repetició, que no sé com canviar-la, pot ser de la feina, vida personal ...

Elecció sociomètrica de la situació

Es munta un escenari. Es posen diverses cadires, i la persona que vol treballar la seva situació s'asseu en una cadira i l'explica breument.

Es presenten diferents situacions.

La resta tria la situació que més li interessa treballar, col·locant-se darrere d'aquesta persona.

Explorar la situació a través del joc de la botiga màgica

La persona es proposa com a protagonista.

Va a la botiga a buscar un remei.

Explica la situació i la representa amb la ajuda d'altres.

Abans que li donin el remei, ha de pagar amb alguna cosa que li sobra.

La persona rep el remei, llegeix els ingredients i els escull per a què es representin.

Fa un canvi de rol per a cada ingredient.

Torna a seva situació amb els ingredients.

Compartir

En una ronda cadascú expressa ressonàncies.

Apunts metodològics

Dramatització d'una situació amb l'ajuda del grup.

La protagonista posa en escena i la resta li dóna suport.

Compartim, perquè la situació d'una persona ens afecta tots i totes.

SESSIÓ 5 - TÚNEL DEL TEMPS, TANCAMENT DEL PROCES

Crear clima agradable: *Túnel de rentat*

Formar dues fileres.

Una persona es posa al principi del túnel i diu quin objecte és.

Entra al tunel i la resta la neteja.

Apunts metodològics

El contacte físic és important per crear vincle humà. Cadascuna però, ho vivim de manera diferent, segons moment de vida.

Nomenar quin objecte volem ser, ens permet prendre consciència de com estem i compromet al grup a tenir-ho en compte i tenir-ne cura.

Enquadrament de la trobada

Recordar que s'ha viscut: *Túnel del temps*

Sobre cadires es posen símbols de cada taller.

Cadascuna pren un fil i va fent un recorregut amb el seu fil, segons el camí que ha recorregut.

Li donem un títol a la construcció.

Apunts metodològics

Permet prendre consciència del que s'ha viscut, experimentat, après, els esdeveniments en relació als camins d'altres, em desperta aprenentatges propis.

Lligar caps, reelaborar el viscut

Teatre espontani, cadascú explica una situació, com ha viscut aquestes trobades, situacions que falten per tancar, caps que falten per lligar.

Tancament de les sessions

Recollim els fils i cadascuna ens enduem un troç de fil.

Fer una ronda final de tancament.

Apunts metodològics

Les emocions, pensaments estan dins nostre, ens són invisibles.

Quan ho verbalitzem els hi donem paraules i es fan escoltar.

Quan ho representem ho podem veure. És com un mirall del que portem dins.

És un procés alliberador emocions que ens permet prendre consciència sobre el què ens passa.

El respecte al relat de la narradora és primordial.

És una tècnica que necessita formació per la implicació emocional que té.

És un mètode grupal de creació col·lectiva.

ENLLAÇOS

En aquests enllaços hi podreu trobar alguns dels recursos dels que vam parlar i d'altres:

<http://lalore.org/enllacos/>

<http://oasislgtb.org/ca/>

<http://candela.cat/recursos/>

<http://www.cmmmatagalpaorg.net/>

www.farmamundi.org

www.dretalasalut.org

BIBLIOGRAFIA

- **Comunicación no violenta.** Rosenber. Manejo Conflictos. Empatía y autoempatía. Resumen y adaptación: Elia Roca
<http://www.cop.es/colegiados/PV00520/>
- **Géneros y educación popular. Último encuentro 2006 “Desafíos actuales del feminismo”** Intervención de Diana Maffia, Noviembre 2006
- **Implementación de estrategias de la comunicación no violenta y la educación emocional en el aprendizaje de un segundo idioma** Vera Madrigal Villegas verimv23@yahoo.com, ViVian Vargas Barquero vivianvrgs@yahoo.com. Escuela de Literatura y Ciencias del Lenguaje Universidad Nacional Revista de Lenguas ModeRnas, N° 20, 2014 / 323-334 / ISSN: 1659-1933
- **Las ventajas del psicodrama pedagógico.** Esperanza Gómez Harriero www.esperanzaharriero.com

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:

Un projecte de:

